

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
de heer drs. W. Koolmees
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Per e-mail

Datum
24 april 2020

Ons kenmerk
20-044/TE/JvR/dt

Betreft / Onderwerp
Noodsituatie huishoudelijk werkers tijdens Corona-crisis

Doorkiesnummer
088-3681834

Email contactpersoon
jessica.vanruitenburg@fnv.nl

Bijlage(n)
-

Geachte minister Koolmees,

Huishoudelijk werkers, of 'Domestic workers', verkeren al jaren in een preciaire positie. De Corona-crisis maakt dit nu op schrikbarende wijze duidelijk. In de media zijn daar ook enkele berichten over verschenen^{1/2}. Doordat de meeste mensen thuis blijven, worden opdrachten massaal afgezegd, waardoor huishoudelijke werkers hun inkomen met wel 80% zien dalen. Hierdoor verkeren velen van hen in acute financiële problemen. Er is geen geld voor de huur en nauwelijks geld voor eten. Doordat in Nederland het huishoudelijk werk niet is geformaliseerd, is er voor hen nauwelijks toegang tot sociale zekerheid en geen inkomensvangnet. Zij worden niet geholpen door de noodmaatregelen die uw Kabinet heeft getroffen zoals de NOW-regeling of de TOZO-regeling. Dat u dit weet, blijkt uit uw oproep om de werkster gewoon door te blijven betalen. Wij zijn u dankbaar voor deze oproep, maar daar mag het niet bij blijven. De samenleving en haar overheid hebben een verantwoordelijkheid om de preciaire positie van huishoudelijk werkers te verbeteren.

Regeling Dienstverlening aan Huis en ILO Verdrag 189

Huishoudelijk werkers vallen onder de Regeling Dienstverlening aan Huis³. Deze regeling maakt het mogelijk om voor minder dan vier dagen per week iemand in dienst te nemen voor werk in en rondom huis. Wanneer iemand minder dan vier dagen werk verricht bij één huishouden, hoeft de opdrachtgever geen werkgeverslasten te betalen. Voor deze werknemers is er een uitzonderingsbepaling op toegang tot sociale zekerheid opgenomen in het Burgerlijk wetboek⁴.

¹ <https://www.rtinieuws.nl/economie/ondernemen/artikel/5074666/corona-zwartwerken-geld-schoonmaakster-tuinman-salaris>

² <https://decorrespondent.nl/9734/huishoudelijk-werkers-zijn-de-stille-kracht-van-de-emancipatie-maar-juist-nu-zijn-ze-extra-kwetsbaar/1240476488724-3b11ed5c>

³ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/dienstverlening-aan-huis>

⁴ Art. 7:655 lid 4 BW

De werknemer is dan uitgesloten van delen van sociale zekerheid, zoals doorbetaling bij langdurige ziekte, opbouw ww. Wel moet de opdrachtgever minimaal het minimumloon en vakantiegeld betalen én de eerste zes weken ziekte. De FNV heeft zich hier altijd tegen verzet, omdat werknemers onder de Regeling Dienstverlening aan Huis minder rechten hebben en geen pensioen opbouwen. Door deze Regeling is er in Nederland dus ook feitelijk geen sprake van zwart werk in het huishoudelijk werk, maar is er eerder sprake van een 'grijs' gebied; van een gedoogsituatie. Er zijn ook opdrachtgevers die hun huishoudelijk werkers volwaardige rechten willen geven. Het gaat hierbij niet alleen om huishoudelijk werkers, maar bijvoorbeeld ook om nanny's, gastouders en alfahulp in de thuiszorg.

De ILO heeft in 2011 een verdrag gesloten waarin alle huishoudelijk werkers volwaardige werknemersrechten krijgen (ILO conventie 189⁵). Nederland heeft bij de ILO-conferentie wel voor dit verdrag gestemd, maar het verdrag tot op heden nog niet geratificeerd. Andere Europese landen hebben het huishoudelijk werk inmiddels wel geformaliseerd, waardoor de positie van deze werknemers is verbeterd. Zo is er in België de Dienstencheque, in Zweden is er een fiscale aftrek en in Frankrijk een combinatie van een belastingteruggave en vouchers.

De FNV heeft zich altijd verzet tegen de Regeling Dienstverlening aan Huis, omdat het onacceptabel is dat groepen werknemers verminderde sociale rechten hebben. Wij verzoeken u dan ook met klem te werken aan het afschaffen van de Regeling Dienstverlening aan Huis en huishoudelijk werkers dezelfde rechten te geven als andere werknemers.

Migrant Domestic Workers en Crowdfunding actie FNV

Een extra kwetsbare groep onder de huishoudelijk werkers is de groep ongedocumenteerden. Doordat het huishoudelijk werk in Nederland niet gereguleerd is, is het huishoudelijk werk bij uitstek een sector waarin veel ongedocumenteerden werken. Ook dit wordt de facto gedoogd. De FNV komt voor alle werknemers op. Sinds 2008 hebben een aantal *Migrant Domestic Workers*, samen met hun gemeenschappen en ondersteunende organisaties, zich georganiseerd als vakbondsnetwerk in samenwerking met de FNV.

In Nederland werken en wonen circa 40.000 tot 75.000 ongedocumenteerde Migrant Domestic Workers. Zij verlenen diensten aan particuliere huishoudens zoals schoonmaak en zorg. Veel Migrant Domestic Workers werken bij meerdere huishoudens en zijn voor hun bestaan afhankelijk van het werk dat zij verrichten. Door hun werk kunnen 220.000 Nederlandse huishoudens hun tijd besteden aan werk, studie en mantelzorg. Veel Migrant Domestic Workers hebben nu acuut hulp nodig. Zij zijn door hun reserves heen en hebben de financiële middelen niet meer om aan eten te komen. Velen dreigen op heel korte termijn dakloos te worden.

Migrant Domestic Workers maken structureel onderdeel uit van onze samenleving en van onze economie. Zij stellen anderen in staat hun werk te doen, door op hun kinderen te passen en voor hun huishouding te zorgen. De FNV is van mening dat in een beschaafd land als Nederland iedereen bescherming verdient en dus ook mensen zonder verblijfstatus.

⁵ https://www.ilo.org/global/standards/information-resources-and-publications/news/WCMS_220793/lang--en/index.htm

De FNV vindt daarnaast dat juist omdat de overheid het heeft nagelaten het huishoudelijk werk te formaliseren, de overheid nu een verantwoordelijkheid heeft om ook voor deze groep werkers te zoeken naar oplossingen. Omdat er voor deze groep nu geen adequaat vangnet is, is er een crowdfunding actie⁶ gestart voor acute financiële ondersteuning.

Tot slot,

Huishoudelijk werkers, waaronder de groep ongedocumenteerde werknemers, verkeren zoals gezegd nu in een zeer kwetsbare positie en vallen tussen wal en schip. We roepen u op om direct maatregelen te treffen die bijdragen aan het lenigen van de acute problemen van huishoudelijk werkers. Voorts vragen wij u om daarnaast te werken aan een structurele oplossing en huishoudelijk werkers, zoals vastgelegd in ILO Verdrag 189, net als alle andere werknemers volwaardige rechten en bescherming te bieden. Zodat zij, wanneer de volgende crisis zich aandient, niet wederom tussen wal en schip zullen vallen.

Met vriendelijke groet,

Tuur Elzinga
Vicevoorzitter FNV

6

https://www.gofundme.com/f/domesticworkerssupportaidnow?utm_source=customer&utm_medium=copy_link-tip&utm_campaign=p_cp+share-sheet